

Specifieke afwegingskaders

In deze bijlagen staan drie afzonderlijke kaders voor de volgende categorieën maatwerkvoorzieningen:

- a) Thuisondersteuning en dagbesteding
- b) Kortdurend verblijf
- c) Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

a) Thuisondersteuning en dagbesteding

De gemeente kent de volgende maatwerkvoorzieningen voor thuisondersteuning en dagbesteding:

- Huishoudelijke hulp 1 en 2
- Individuele begeleiding basis
- Specialistische individuele begeleiding
- Dagbesteding basis
- Dagbesteding plus
- Arbeidsmatige dagbesteding (in 2015 toevoegen)

Huishoudelijke hulp

Huishoudelijke hulp kan worden geboden aan personen waarbij sprake is van een (dreigend) disfunctioneren van de huishouding. De activiteiten zijn gericht op licht en zwaar huishoudelijk werk, het verzorgen van de was, verzorging van kinderen en de organisatie van het huishouden.

Individuele begeleiding

Individuele begeleiding betreft het bieden van activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt opdat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven en/of opvang dan wel beschermd wonen kan worden voorkomen. Bij individuele begeleiding gaat het om de volgende activiteiten: stimuleren en toezicht houden, helpen bij of overnemen en regie voeren.

Dagbesteding

Dagbesteding is gericht op het structureren van de dag en het ontlasten van de mantelzorger(s) voor maximaal negen dagdelen per week. Dit kan gepaard gaan met het verlenen van persoonlijke verzorging, verpleging of individuele begeleiding.

Afweging huishoudelijke hulp, individuele begeleiding of dagbesteding of combinatie hiervan.

1. Huishoudelijke hulp is voorliggend op individuele begeleiding en kan ook in combinatie (arrangement) worden geboden. De specifieke richtlijnen voor huishoudelijke hulp zijn opgenomen in het Handboek.
2. Dagbesteding Basis is voorliggend op individuele begeleiding, als daarmee hetzelfde doel bereikt kan worden.
3. Als de ondersteuningsbehoefte gericht is op het bieden van dagstructuur, dan is dagbesteding de aangewezen vorm. Betreft het echter het één of meerdere keren per week bieden van hulp bij het doornemen van de dag- of weekstructuur en de ondersteuningsbehoefte ligt niet op gebied van dagstructuur, dan is individuele begeleiding de aangewezen vorm
4. Als het doel van de ondersteuning is om de mantelzorger(s) te ontlasten, dan is dagbesteding een logische vorm.
5. Lichte ondersteuning waar het kan en zware waar het moet
6. Bij twijfel en complexe situaties advies inwinnen bij de Adviespool

7. Op- en afschalen van ondersteuning is mogelijk
8. Is er nog andere zorg nodig? Zoals kortdurende opvang, huishoudelijke hulp of persoonlijke verzorging¹
9. Een maatwerkvoorziening individuele begeleiding kan indien nodig worden gecombineerd met een maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp, dagbesteding, kortdurend verblijf, vervoer, persoonlijke verzorging (arrangement).
10. Individuele begeleiding en dagbesteding kan zowel in natura als in de vorm van een persoonsgebonden budget worden aangeboden.

Richtlijnen

De omvang van de beschikking voor individuele begeleiding en dagbesteding wordt gebaseerd op de volgende richtlijnen:

Aandachtspunten bij bepalen van omvang Individuele begeleiding:

- Betreft het één ZRM-domein voor individuele begeleiding of meerdere?
- Wat is de score per ZRM-domein?
- Wat zijn de beoogde doelen per domein en welke interventies zijn daarvoor nodig?
- Is sprake van dwang en drang en/of is de veiligheid in het geding is en/of sprake is van een crisissituatie?
- Bij welke activiteiten is toezicht/ondersteuning nodig?
- Inschatting activiteit qua tijd?
- Zijn de activiteiten planbaar of niet planbaar?
- Hoe vaak is begeleiding nodig (per week of maand)?
- Optelsom van bovenstaande bullits bepaalt de omvang van de beschikking, met inachtneming van de in de tabel genoemde 'ranches' van de omvang van de maatwerkvoorziening.
 - In tegenstelling tot bovengenoemde richtlijn, kan het soms juist zinvol zijn om voor een korte tijd meer intensieve ondersteuning in te zetten.

Aandachtspunten bij bepalen van omvang Dagbesteding

- Betreft het één ZRM-domein voor dagbesteding of meerdere?
- Wat is de score per ZRM-domein?
- Wat zijn de beoogde doelen per domein en welke interventies zijn daarvoor nodig?
 - Mate van behoefte aan structuur

¹ Persoonlijke verzorging in het kader van de Wmo en de jeugdzorg kan alleen worden aangeboden:

- a. Als het moet worden verleend tijdens de dagbesteding;
- b. Als het gaat om niet-lijfgebonden persoonlijke verzorging van cliënten (over het algemeen mensen met een zintuigelijke, een psychische of een verstandelijke beperking) die zichzelf wel kunnen wassen en aankleden en naar de wc gaan, maar daartoe aangespoord moeten worden door de begeleider, omdat ze een regieprobleem hebben. Dit maakt gewoonlijke onderdeel uit van begeleiding;
- c. Als het voor jeugdigen is, op basis van alle grondslagen.

- Nabijheid van de begeleiding: direct, op afstand enz
- Deskundigheid medewerker
- Noodzaak tot acuut handelen aanwezig
- Maximale groepsgrootte
- Is er sprake van dwang en drang en/of is de veiligheid in het geding is en/of is er sprake van een crisissituatie.
- Bij welke activiteiten is toezicht/ondersteuning nodig?
- Hoe vaak is dagbesteding nodig (per week of maand)
- Voor de doelgroep jeugd kan persoonlijke verzorging ook aan de orde zijn
In tegenstelling tot bovengenoemde richtlijn, kan het soms juist zinvol zijn om voor een korte tijd meer intensieve ondersteuning in te zetten.
 - Impact gedrag op groep
 - Toe- en doorgankelijkheid van het gebouw/de ruimtes
 - Eisen omgeving
 - Karakter van de dagbesteding
 - Beoordeling van de omvang vervoer nodig?
- Optelsom van bovenstaande bullits bepaalt de omvang van de beschikking, met inachtneming van de in de tabel genoemde "ranches" van de omvang van de maatwerkvoorziening
 - Dagbesteding wordt geïndiceerd in dagdelen (1 dagdeel = 4 uur)
 - Meerkosten bij gebruikmaking van een ondersteuningsaanbod buiten het aanbod van de gemeente zijn voor rekening van de inwoner.

Geldigheidsduur beschikkingen

De geldigheidsduur van een beschikking is oneindig, tenzij:

- Veranderlijkheid (prognose) van de beperkingen van de cliënt op basis van de diagnose, die is vastgesteld door een daartoe bevoegd persoon. Oftewel hoe stabiel is de "medische" situatie van de cliënt;
- Veranderlijkheid van de woonomstandigheden en de samenstelling van het huishouden van cliënt;
- Het bereiken van een leeftijdsgrens die van invloed kan zijn. Bijvoorbeeld als de client 18 jaar wordt, dan is de inzet van de ondersteuning mogelijk anders.

Bovenstaande elementen die een rol spelen bij de beoordeling van de omvang en de duur van een beschikking voor begeleiding en dagbesteding zijn verwerkt in een matrix (zie bijlage III). Het blijven richtlijnen, met de professionaliteit van de gebiedsteammedewerker als uitgangspunt.

b) Kortdurend verblijf

Kortdurend verblijf is een onderdeel van begeleiding en betreft het logeren in een instelling gedurende maximaal drie etmalen per week. Dit kan gepaard gaan met het verlenen van persoonlijke verzorging, verpleging of begeleiding.

Doorgaans gaat het om een weekendverblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorg en bij uitzondering kan dit een langere periode betreffen, zodat de mantelzorger met vakantie kan.

Kortdurend verblijf is voor de cliënt die permanent toezicht nodig heeft. Om hiervoor in aanmerking te komen moet voldaan worden aan de volgende voorwaarden:

1. Ontlasting van de persoon die gebruikelijke hulp of mantelzorg aan de cliënt levert is noodzakelijk. Elke andere reden dan ontlasting van de mantelzorger is voor de Wmo niet relevant (bijvoorbeeld de noodzaak voor herstel/behandeling van de cliënt). In dat geval is het een zaak van de huisarts en de zorgverzekeraar.
2. Kortdurend verblijf in een instelling is pas aan de orde als andere vormen van overname van de zorgtaken van de mantelzorger niet toereikend zijn. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om dagbesteding, thuisondersteuning of inzet van vrijwilligers in huis. Duidelijk moet zijn dat dit niet te realiseren is of onvoldoende is om overbelasting te voorkomen.
3. De cliënt is gezien de zorgbehoefte aangewezen op zorg gepaard gaand met toezicht op regelmatige en onregelmatige momenten.
4. De cliënt heeft maximaal drie etmalen nodig omdat de andere etmalen door gebruikelijke hulp en/of de mantelzorg worden geboden.
5. Cliënt komt niet in aanmerking voor een WLZ-indicatie (Wet Langdurige Zorg).
6. Cliënt kan geen beroep doen op een vorm van respijtzorg op grond van zijn/haar aanvullende zorgverzekering.

De cliënt is zelf verantwoordelijk voor vervoer van en naar de instelling voor kortdurend verblijf. Hij kan hiervoor gebruik maken van eigen vervoer of hulp uit het eigen netwerk. Wanneer de cliënt beperkingen heeft op het gebied van vervoer zal hij doorgaans in het bezit zijn van collectief vervoer of een Pgb krijgen voor vervoer, waarmee hij zich naar de instelling kan vervoeren. Behoort dit niet tot de mogelijkheden dan kan vervoer alsnog door de gemeente worden verstrekt.

c) Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

De toegangsbepaling maatwerkvoorzieningen Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang worden uitgevoerd door de centrumgemeenten Leeuwarden.

De maatwerkvoorziening Beschermd wonen betreft het wonen in een accommodatie van een instelling gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie en het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast. Deze voorziening is bedoeld voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

De maatwerkvoorzieningen Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang hebben als taak het bieden van tijdelijk verblijf aan mensen zonder dak boven hun hoofd. De kerntaak van de opvang richt zich op het bieden van een bed, bad, brood en resocialisatie.

Onderdeel van de toelating tot beschermd wonen vormt dagbesteding. De zorgaanbieder waar de burger woont ontvangt indien noodzakelijk een budget voor dagbesteding. Deze inzet kan ook plaatsvinden bij een andere aanbieder dan de wooninstelling.

Binnen de opvang wordt onderscheid gemaakt tussen algemene en maatwerkvoorzieningen. Onder algemene voorzieningen vallen de dag- en nachtopvang, huis voor de jongeren en begeleid wonen.

Bijlagen

- I. Matrixen maatwerkvoorzieningen
- II. Tarieven maatwerkvoorzieningen

I. Matrixen maatwerkvoorzieningen

In onderstaande tabellen staan toelichtingen per maatwerkvoorziening² gevolgd door de factoren die van invloed zijn op de benodigde omvang.

Thuisondersteuning ³				
	Huishoudelijke hulp 1	Huishoudelijke hulp 2	Individuele begeleiding basis	Specialistische begeleiding
Kenmerken maatwerkvoorziening	Schoonmaakwerkzaamheden (overname van uitstelbare hh-taken)	Schoonmaakwerkzaamheden, onvoldoende zelfregie en signalering (overname niet uitstelbare hh-taken)	Langdurige ondersteuning gericht op stimuleren en toezicht of helpen bij	Langdurige ondersteuning gericht op overnemen en regie
Mogelijke doelen gericht op	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstandig kunnen blijven wonen 	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstandig kunnen blijven wonen Voorkomen achteruitgang zelfregie 	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstandig kunnen blijven wonen Achteruitgang voorkomen Ondersteunen evt. mantelzorg 	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstandig kunnen blijven wonen Achteruitgang voorkomen Ondersteunen evt. mantelzorg
Richtlijn per week⁴	Max. 5 uur*	Max. 6 uur*	Gemiddeld 4 uur	Gemiddeld 6 uur

Minfactoren	Hh1	Hh2	Beg. basis	Spec. beg.
Toegenomen zelfredzaamheid (score ZRM)				
Aanvullende ondersteuning vanuit sociaal netwerk, waaronder mantelzorg				
Inzet voorzieningen voorliggende en algemene (gebruikelijke) voorzieningen, waaronder inzet zorg vanuit WLZ en/of Zvw				
Plusfactoren	Hh1	Hh2	Beg. basis	Spec. beg.
Afgenomen zelfredzaamheid (score ZRM)				
Wegvallen ondersteuning vanuit sociaal netwerk, waaronder mantelzorg (of dreigende overbelasting)				
Gezinssamenstelling irt gebruikelijke zorg: kinderen jonger dan 12 jaar, alleenstaande				
Complexiteit problematiek, waaronder (licht) verstandelijke beperking, dementie/alzheimer, leerbaarheid en communicatie, ZRM- score (risico escalatie)	nvt			
Geen ziektebesef en/of -inzicht, verslaving, overlast en schulden	nvt	nvt		

² Voor de beoordeling van de omvang van persoonlijke verzorging wordt gebruik gemaakt van het huidige protocol van het CIZ. Dit wordt toegevoegd aan het Handboek.

³ Voor huishoudelijke hulp 1 en 2 zijn aparte richtlijnen geformuleerd.

⁴ Bij herbeoordelingen kan omvang van huidige ondersteuning als uitgangspunt gehanteerd worden.

	Dagbesteding basis	Dagbesteding plus	Kortdurend verblijf	Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang
Kenmerken maatwerkvoorziening	Dagbesteding met open karakter, gericht op stimuleren zelfredzaamheid en dagstructuur Groepsgerichte begeleiding Groepsgrootte 12-16	Dagbesteding Overnemen en regie Individuele en groepsgerichte begeleiding Groepsgrootte 8-12	Logeren in instelling ter ontlasting mantelzorg	24-uursvoorziening
Mogelijke doelen gericht op	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Achteruitgang voorkomen ▪ Ontlasten van mantelzorger 	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfredzaamheid stimuleren • Aanleren vaardigheden • Ontlasten van mantelzorger 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontlasten van mantelzorger 	<ul style="list-style-type: none"> • Voorkomen escalatie • Resocialisatie
Richtlijn per week	Gemiddeld 4 dagdelen	Gemiddeld 6 dagdelen	Maximaal 3 etmalen per week	Ter beoordeling van centrumgemeente Leeuwarden

Minfactoren	Dagb. basis	Dagb. plus	Kortd. verblijf	Opvang
Toegenomen zelfredzaamheid (score ZRM)				nvt
Aanvullende ondersteuning vanuit sociaal netwerk, waaronder mantelzorg				nvt
Inzet voorzieningen voorliggende en algemene (gebruikelijke) voorzieningen, waaronder inzet zorg vanuit WLZ en/of Zvw				nvt
Plusfactoren	Dagb. basis	Dagb. plus	Kortd. verblijf	Opvang
Afgenomen zelfredzaamheid (score ZRM)				nvt
Wegvallen ondersteuning vanuit sociaal netwerk, waaronder mantelzorg (of dreigende overbelasting)				nvt
Gezinssamenstelling irt gebruikelijke zorg: kinderen jonger dan 12 jaar, alleenstaande				nvt
Complexiteit problematiek, waaronder (licht) verstandelijke beperking, dementie/alzheimer, leerbaarheid en communicatie, ZRM- score (risico escalatie)				nvt
Geen ziektebesef en/of -inzicht, verslaving, overlast en schulden				nvt

II. Tarieven maatwerkvoorzieningen

In onderstaande tabel is weergegeven welke maatwerkvoorzieningen mogelijk zijn in 2015 en en welke tarieven hiervoor gelden.

Product 2015	Oude producten AWBZ 2014	Tarief 2015 ZIN voor nieuwe en geherindiceerde cliënten per uur/dagdeel	Pgb-tarief 2015 75% ZIN voor professional	Pgb-tarief 2015 50% voor niet-professional of uit sociaal netwerk			
Huishoudelijke hulp 1	Wmo	€ 21,00 per uur	€ 15,75	€ 10,50			
Huishoudelijke hulp 2	Wmo	€ 24,80 per uur	€ 18,60	€ 12,40			
Individuele Begeleiding Basis	H150, H300, H305	€ 42,28 per uur	€ 31,71	€ 20,00			
Specialistische Individuele Begeleiding				H152, H153	€ 71,85 per uur	€ 53,89	€ 0,00
Dagbesteding Basis:	H531, H991, H992, H993, H995, H811, F125	€ 27,38 per dd	€ 20,54	€ 13,69			
• Dagbesteding psychisch		€ 8,33 per uur	€ 6,25	€ 4,16			
• Dagbesteding GGZ	H994, H996, H814	€ 36,80 per dd € 36,64 per dd	€ 27,60 € 27,48	€ 18,40 € 18,32			
• Dagbesteding Kind VG	H831	€ 37,16 per dd	€ 27,87	€ 18,58			
• Dagbesteding Kind LG (werk/participatie)	H834	€ 41,10 per dd	€ 30,82	€ 20,55			
• Dagbesteding Kind (participatie)							
Dagbesteding Plus:	H533, H800	€ 50,50 per dd	€ 37,87	€ 0,00			
• Dagbesteding (werk/participatie) VG	H812	€ 36,85 per dd	€ 27,64				
• Dagbesteding Kind VG (participatie)	H815	€ 47,91 per dd	€ 35,93				
• Dagbesteding Kind LG (werk/participatie)	H832	€ 42,04 per dd	€ 31,53				
• Dagbesteding Kind LG (werk/participatie)	H835	€ 49,41 per dd	€ 37,06				
• Dagbesteding Kind LG (participatie)	H813	€ 56,69 per dd	€ 42,52				
• Dagbesteding	H816	€ 77,29 per dd	€ 57,97				

Kind VG (werk/participatie)	H833	€ 45,03 per dd	€ 33,77	
• Dagbesteding Kind VG (participatie)	H836	€ 62,06 per dd	€ 46,55	
• Dagbesteding kind LG (werk/participatie)				
• Dagbesteding Kind LG (participatie)				
Vervoer van en naar dagbesteding	H803, H8904, H990	€ 7,36 per dag	€ 5,52	€ 0,00
• rolstoelvervoer	H895	€ 17,86 per dag	€ 13,40	
Persoonlijke verzorging	H126, H127	€ 39,07 per uur	€ 29,30	€ 0,00
Kortdurend verblijf	Z992, Z993, Z994	€ 28,17 per dag	€ 21,13	€ 14,09